

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttartó közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számoljuk.

Munkások betegsegélyezése.

Mikor a munkások betegsegélyezésének kötelező voltáról szóló törvény életbe lépett és annak alapján a kerületi munkás-betegsegélyező pénztárak alakulása iránt a mozgalom országsszerte, így nálunk is megindult, több alkalommal foglalkoztunk e kiváló fontos ügygel behatóan, hogy azt annak természete is megköveteli.

Sőt azóta, hogy a szentesi kerületi betegsegélyező pénztár alapszabályai, a miniszteri jóváhagyással leérkeztek és ezek alapján a pénztár tényleg megalakult, megkezdvén áldásos munkásságát, szintén foglalkoztunk e kérdéssel, a belépésre buzdítva mindazon ipari alkalmazottakat és önálló iparosokat is családtagjaikkal együtt, akikre a törvény e belépést nem mondja kötelezőnek.

Mint az alább közlendő, rendelkezésünkre álló statisztikából ki fog tűnni, sajnos: buzdító szavunknak nem volt az az üdvös eredménye, a melyet tőle, az iparúzóik és családjuk tagjainak nálunk igen tekintélyes száma mellett vártunk és — mert azóta a kerületi pénztár fennállásának 1/4 éves statisztikája fekszik előttünk, a mely sok tanulságot foglal magában, épp ezért nem lesz érdektelen, ez

ügygel újból és behatóan foglalkozunk a reményben, hogy czúttal jobban megértik intőszavunkat, akiket illet és a saját jól felfogott érdekében igyekezni fognak az erre nem kötelezettek tömegesebben belépni e pénztár kötelekébe, elősegítvén ezzel annak a felvirulását is.

Előre kell bocsátanunk azt, amiről egy ízben már szintén irtunk, hogy a pénztárt, a mai kezelési módszerrel, nem tartjuk mindenben a célnak megfelelőnek. Nem pedig azért, mert — amikor alakulása idejében a kezdet nehézségeivel küzd, szerintünk nem volt volna szabad a kezelést olyan költséges alapra fektetni, mint amilyenre tényleg a gyakorlati tapasztalat hiánya fektette.

Nem megrovása ez azoknak, akik az alakulásban annyit fáradoztak és különösen nem megrovása az iparügyi tanácsosnak, aki e fáradozásokban a főérdem, hogy a pénztár viszonylag rövid idő alatt megalakult és működését megkezdhetette.

A dolog természetében van, hogy minden új intézményt csak a gyakorlat próbál meg a részben, milyen szervezet felel meg neki leginkább és mily keretben szabad mozognia, hogy létele, fennállása biztosítva legyen mindenkorra. A kerületi betegsegélyező pénztár pedig nem csupán

nálunk, de országsszerte új intézmény, amelyhez tehát még minta sem áll rendelkezésünkre keletkezésekor, hogy arról varhassunk himet a magunk viszonyaihoz és szükségleteihez.

Ily körülmények közt a gyakorlati tapasztalat a tanítómaster minde-nütt és ez a tapasztalat már ma is nekünk ad igazat abban, hogy a kerületi pénztár nem bírja meg a költséges, nagy apparátust, de meg elég foglalkozást sem ad ilyen apparátusnak nálunk ahhoz, hogy annak egész heti munkaidejét nap-napra igénybe vegye és kitöltse.

Ma például, a pénztárnak saját külön pénztárosa, ellenőre és hivatal-szolgája van, akik naponta délelőtt, délután hivatalos órát tartanak, holott csak éppen annyi a teendőjük, amennyit a hét-két napján, minden maguk megerősítése nélkül, bizvást elvégezhetnének.

Itt tehát a gyakorlati tapasztalat arra tanít bennünket, hogy ily munkae-
rők annyi időn át való foglalkoztatása egészen fölösleges és hogy, nem mai keretében, de még akkor is, amikor e segélyező pénztár áldásos voltát önálló iparosaink is jobban át fogják érteni és tömegesen iratkozniak be a kötelekébe, untig elég lesz a hétre két hivatalos napot kitűzni, amelyen

TÁRSA.

É b r e d é s.

(Kárcolat.)

Irta: Nagyné Szűcs Rebeka.

(Poljt. és vége.)

3.

— Az imádság, úgy mondá, föltöbbb szükségés a léleknek, mely körül vagyón véve számtalan rosszal, kísértésekkel és az imádság elfordítja tőlünk a veszedelmet és üdvösséget, mennyországba való menetel eszközl ki az úr Jézus Krisztusnál; megnyitja az Isten kincses tárházat, hogy abból minden szükségés jók leszálljanak mi reánk, a szerint, a mint ideviténk mondotta: »Zörgessetek és megnyitattik néktek!«

Ahittal hallgattam végig a tiszteletes szavait és mélyen a lelkembe véstem azokat. Pedig egyedüli imádságom mégis csak Béla neve volt és a fehér szegfű. Minden éjjel őt láttam álomban. Így sokkal könnyebb volt rabságomat elviselni, mint gondoltam.

Július végén levelet kaptunk hazuról. Azt irták, hogy apa értem jön, készen van az új villánk, egyenesen odavisz engemet. Hah! hogy feldobogott a szívem! Hogy is ne? Hiszen tudtam, hogy Béla Kövesdyéknél van egész nyáron, a kik a keresztzüli és egy-szersmint gyámjai is, s hogy Kövesdyék épen a szomszéd villában laknak. Alig vártam, hogy megérkezzünk. Soha életemben nem

tűnt fel egy éjj sem olyan hosszúnak, mint az, amelynek estéjén hazaérkeztem szüleimhez. Egész éjjel nyugtalanul hánykolódtam és mikor viradni kezdett, oda ültem az ablakhoz, hogy a friss hajnali levegőt élvezzem; voltaképen pedig: hogy szemmel tartsam a szomszéd villát.

Majd halkan, észrevétlenül kiosontam a szabadba. Soha se keltem még ily korán... meg akartam lesni a napkeltét...

A holdvilág és csillagok fénye már szemlátomást halványult és az esthajnal csilgalt, arra nyugot felé, gyorsan úszott alá és mikor odaért az égbolt pereméhez, hirtelen eltűnt szemem elől és helyén sugaras szürke sáv támadt, amelynek színe lassan-lassan izzó pirosba változott át, ahogy a keleti égbolton felbukkant egyszerre az égő naptányér, réa vetvén bibora fényét. Meg is elevenült egyszerre a táj. Előbb csak egy-két madár csicseregése hangzott, de csakhamar rázendít reggeli imáját a többi is és mintegy kórusban hatott fel a csicseregő hálaadás a magasba. Szajkó, vörösbecg, pacsirta, esz, kakuk, mind felébredtek, kifeszített szárnyú, frakkos fecskék halk suhanással, gyors röpüléssel szeltek a levegőt, a virágok egymásután nyitották meg kelyheiket, melyek mindenikében harmat csillogott, folyó gyémántá változva a felkelő nap sugarától; fak, bokrok levelei összesugtak, mintha ők is üdvözölnék az ébredő napot. Elvultam ragadtam ennyi szépség láttára. Mintha csak most kezdeném

megismerni a nagy és örökkévaló Istent, a kiről a tiszteletes és a növéldében volt tanítóim annyit beszéltek, kihez imádkozni tanítottak. Kezeimet önkénytelen összekulcsoltam, ajkam imádságot mormogott volna, de hirtelenében nem jutott eszembe, melyiket... csak néztem, bámúltam magam elé szóltanul, mereven... És egyszerre megrögzően mögöttem valami... hátra tekintek... Bélet látom közeledni telém... Azt hittem, hogy álmodom, pedig hiszen épp azért jöttem ki, hogy őt meglassem, őt, akiről tudtam, hogy reneszen korán kel. De ezt már egészen elfeledtem, annyira meghatott a természet szépsége.

— Jó reggelt! üdvözölt ő halkan.

— Jó reggelt, feleltem én is, aztán nem szóltunk, csak néztünk egymásra némán, elmerülve, — míg egyszer csak én, mint a tetten ért tolvaj elfutottam, be a házba, visszafeküdtem ágyamba és boldogan, kacagva, sírva összeeszkóltam a párnám alatt levő hervadt fehér szegfűt... Erre következtek azok az édes, boldog napok, az együttelt napjai, a melyeket soha semmi ki nem törült emlékből...

Nem olvasott tovább. Becsukta naplóját és — mélyen elgondolkozott.

A búszú nap utolsó sugarai szűrődtek át az ablak nehéz függönyén, a kajdacs tollszöködött, a társalgó édes hangja behallatszott kintől hogy a szobalányai pörörült, a papa kerti eszközeit rendezgette nagy-

a beiratkozások, kilépési bejelentések és befizetések eszközöltessenek.

Ha pedig e tapasztalt konzekvenciái érvényesülnek, amintohy érvényesülniük is kell mielőbb, az anynyit jelent: hogy apadni fog a kezelési költség és ezzel növekedni a segélyre kiosztható összeg, vagy a mennyiben ez, kedvező viszonyok mellett igénybe nem vétetnék, a pénztár vágyona, tőkéje.

Mert más az, amikor 2—3 munkarőt egészen lelkötünk és így az ezen munkát teljesítőknek a megélhetés módját is meg kell adnunk, mint hogyha csupán mellékfoglalkozásként alkalmazunk pénztárost és ellenőrt, akik így a hét többi napjaiban munkarőjüket, képességüket más téren is gyümölcsözően értékesíthetik.

Pusztán itt mintegy 400 frtra tehető az évi megtakarítás a kezelési költségben, ami pedig egy kezdő és különben is szűk keretben mozgó intézménynél éppen nem megvetendő összeg; érdemes arra, hogy elérhetőseért az egész kezelést gyökeresen átgyúrjuk, reformáljuk.

Az egész szervezetre nézve tehát újból áll hanguloyozzuk, amit egy ízben már mondottunk:

Át kell azt helyezni mielőbb az ipartestület házába, ahol most már, amikor az iparos-íjúság segélyző-egylete megszűnt létezni, elegendő helyiség áll e célra rendelkezésre. A hivatalos időt, melyen a be- és kijelentések eszközöltessenek, redukálni kell a hét két napjára, csütörtökre és hétfőre, amikor az iparos-osztálynak az ipartestületnél úgy is van hasonló természetű dolga, mit egy füst alatt így kényelmesen elvégezhet.

Ezzel pedig kettős cél éretnék el. Mert először is, az önálló iparosok több kedvet kapnának a pénztár kötelékébe való belépésre, amikor tudnák, hogy testületi házukban, folytonosan a szemük előtt van az intézmény és az

zajoson a verandán, ő meg kikönyökölt a nyitott ablakon.

Az esti szél kábító ibolyaillatot, sarjadó fű sajátos szagát csapkodta felé az erdő felől, miközben megszólalt az esti harangszó is és csendő ércnyelve ennek is mintha azt a nevet ismételte volna szüntelen: Béla Béla Béla!

Majd elcsendült a harangszó... minden nyugalomra látszék térni, csak egy-két munkás ballagott hazafelé a kigyózó, keskeny gyalogövényen.

De im, hirtelen úri fogat tűnik fel amott az országúton...

Ah, — mint pírul ki egyszerre az Ilonka rózsás arca és a pítike epéiák milyen örvendve kiáltja: »Ó az, ó az! Béla! — Azután odaszorítja mindkét kezét a szívéhez és első gondolata is az: vajjon milyennek találja őt majd Béla a hosszú ruhában? Egyszerre sir és kacag és magában mondogatja: »Tudtam én azt, tudtam, hogy nem várja be a 10 napot!«

Oh, talán ez az éjszaka még hosszabb lesz neki, mint az a másik volt?

De annál rövidebbek bizonyára a napok, az együttlélt édes napjai...

Csak a boldogsága is oly rövid ne legyen és ne következék reá végtelenül hosszú, sötét éjszakája a boldogtalanságnak!

Ki tudja?

A tavasz csak hinni, remélni és szeretni tanit...!

évi bérösszegben a saját pénztárunknak megtérül egy csekély rész abból, amit az egyes a kerületi pénztárba befizet.

Másrésről meg, sokkalta kisebb javadalmazás mellett elvégezné az ipartestület mindenkorai jegyzője, a pénztárosnál, szerintünk sokkalta fontosabb kerületi pénztári ellenőri teendőket, az ipartestületi pénztáros pedig a kerületi pénztárosiakat, mint amennyit ez a két állás ma igényel, amikor két munkaerőt egész évre, az év minden napjára kell vele lekötöni.

De csekélyebb javadalmazással látná el az ipartestületi szolga a kerületi pénztár szolgálai teendőit is, mely két munka még egy ember erejét sem veszi egészen igénybe, úgy hogy nem túlozunk, ha az ezúton elérhető megtakarítást évi 500 frtra tesszük.

Szóval, itt is mint egyebütt megvalósul a mondás igazsága, hogy: a társulásban van az erő. Ami, persze, nem úgy értelmezendő, hogy az ipartestület és a kerületi betegsegélyző pénztár összeforranak és eggyé legyennek, mert ez törvény szerint is kivihetetlen, hanem pusztán, hogy közösen alkalmazzák és fizessék a szükséges munkaerőket, egymástól teljesen elkülönítet ügykezeléssel.

Mert ez lehetséges, ez nem ütökzik a törvénynek sem az ipartestületek szervezetére, sem a kerületi betegsegélyző egyletre vonatkozó rendelkezéseibe.

Sürgős szükségét látjuk ennek annyival inkább, mert a rendelkezésünkre álló statisztikai adatok míg egyfelől azt bizonyítják, hogy a kerületi pénztár már ma is bir kellő alappal és létjogosultsággal, másfelől nem kevésbé bizonyítják azt is, hogy ez az alap, ha a pénztár fennállására elég is, de nem bírja meg a költséges szervezetet, főleg pedig viszonylag már ma is léggé igénybe van véve a gyógykezelésre szorulókkal által.

E statisztikai adatok ugyanis a következők:

A pénztár kötelékébe, fennállásának negyedéve óta belépett 944 tag és pedig 551 tizennyolc éven fölülű férfimunkás, 306 tizennyolc éven alóli férfimunkás, 41 női munkás és 22 önálló férfi, 24 önálló nő.

A pénztár fennállása óta igénybe vette az ingyenes orvosi segélyt és gyógyszerkiszolgáltatást 74 járó beteg és 15 családtag (feleség és gyermek). Hat pedig, mint munkaképtelen beteg, munkaképtelensége idejére 37 és fél krajcár napi táppénzt kapott az ingyenes gyógykezelésen kívül.

A pénztár orvosa 148 orvosi rendelvényt irt e betegeknek, tehát ennyire szolgáltatott ki gyógyszerek, amibe nincs beleszámítva az olyan rendelvény, amely egyszerűen több ízben volt ismétlendő.

És érdekes tudni, hogy az így gyógykezelt, összesen 95 egýen közül 5-nél baleset idézte elő a betegséget. Halálozás pedig ez ideig egy sem fordult elő a pénztár kötelékében.

Ezek a számok mindennél értékőbbben beszélnek. Mutatják az intézmény igaz áldásos voltát, mutatják

azt, hogy 46 önkényt belépett egýennek csak egy negyedében is 15 családtagja részesült az ingyenes gyógykezelés áldásában, ami nem megvetendő segítség egy esetleg sok családtaggal megáldott kisiparosnál.

Mutatja ez azt, hogy főleg önálló iparosaink cselekesznek önérdékük ellen, ha minél tömegesebben be nem lépnek az intézet kötelékébe.

Ennek propagandát csinálni, a belépésre önálló iparosainkat buzdítani nem csupán a szép cél, de saját jól felfogott érdekükben is: ez volt volna cikkünk egyik célja.

A másik, hogy a pénztár hiányaira és a bajok orvoslása módjára rámutassunk.

És csak örülni fogunk, ha e munkunk elé tűzött kettős célt elérnünk sikerül.

A vármegye dotációja. Köztudomás szerint a törvényhozó testület, a tisztviselők fizetésemeléséről szóló törvénnyel egýütt, törvényt alkotott a vármegyék dotációjának fel-emeléséről is, mely felemelt illetmény, a törvény értelmében, a vármegyék kebelében lesz a tiszti fizetések felemelésére úgy fordítandó, hogy első sorban az 500 frton alóli tiszti állások javadalma emeltessék.

Számokban kifejezve, ez új törvénnyel vármegyénk évi dotációja 4500 frttal emelkedik, ennyi az egyes tiszti állások javadalmának emelésére felosztandó összeg.

És ezen összegnek célszerű felosztási tervetzel megállapítandó, hirta össze Cs a t ó Zsigmond dr. alispán a f. hó 5-ére értekezletre a tisztviselők föbbsjeit, továbbá a törvényhatósági bizottság 6 tagját, közös értekezletre.

Az értekezlet megtartatott, még pedig — örömmel konstatáljuk — oly eredménnyel, amelylyel az összes tisztviselők meg lehetnek elégedve, mert az ott megállapított felosztási tervetzel amilyen méltányos a kisebb javadalmú tisztviselőkre, épp olyan igazságos is az egész tisztikar érdeke tekintetéből.

E tervetzel szerint ugyanis, a 4500 frt dotációemelés felosztása tekintetében a következő javaslat lesz az állandó választmány és — szeretjük hinni, — annak révén mint határozati javaslat, a legközelebbi törvényhatósági közgyűlés elé is terjesztve:

Első sorban felemeltetik a 3 közigazgatási gyakornok eddig 360 frt fizetése, amely e közigazgatási gyakornokokat kvázi napdíjasoknak minősítette, évi 500 frtra, mely fizetéssel e fontos előkészítő iskolára bizonynyal több tehetségés ifjú fog ezután pályázni, mint eddig pályázott.

A 4 első osztályú inrok évi fizetése 500 frtról felemeltetik 550 frtra, az 5 másodosztályú inroké 400 ról 500 frtra és a 3 szolgabírósi inroké 400 ról 550 frtra.

A 3 főszolgabíró évi fizetése felemeltetik 1000 frtról 1200 frtra, a 3 szolgabíróé pedig 700 ról 800 frtra.

A szolgák és tiszti legények fizetése évi 20—20 frttal emelkedik.

Az ezen javadalomemelés után a dotáció többletből még fennmaradó 1710 frt arányos felosztására nézve a tervetzel a következő: Az alispán évi javadalma emelkedik 200 frttal; a főjegyzőé és árvaszéki elnöké 150—150 frttal; a főpénztárosé, ellenőrő, főszámvevőé, első alszámvevőé, 3 árvaszéki ülnöké, két aljegyzőé és levéltárosé évi 100—

100 frttal; a várnagyé, két iktató, egy kiadóé 50—50 frttal.

A főgyógyás, főorvos, járási orvosok és allatorvos fizetésüknek javítása, arra való tekintettel, hogy a felsoroltak a magánprakszistól nincsenek eltűntva, a tervezetben nincs előírányozva.

Helyszíni tárgyalások. A vármegyének területén levő közlekedési közutak fentartása költségeinek kik által leendő viselése tárgyában, az 1890. I. t. c. 36. §-a alapján, a vármegye alispánja elrendelte a helyszíni tárgyalásokat, melyeken az államépítési hivatalon és a vármegye alispánján kívül az érdekelteket községek elöljáróságai vesznek részt.

E helyszíni tárgyalások a következő helyeken és sorrendben lesznek megtartva:

A szentes-kun-sz.-mártoni, szentes-szelevényi, szentes-mágócsi, szentes-békesi, szentes-arádi, fábian-sebestyén-kun-szent-mártoni és fábian-sebestyén-szarvasi útvonalakat illetőleg, Szentes város tanácstermében, a f. évi június hó 5-én.

A mágocs-hód-mező-vásárhelyi, mágocs-szarvasi és mágocs-bánfalvai útvonalakat illetőleg, Mágocs község közházánál, a f. évi június hó 7-én.

A szegvár-h.-m.-vásárhelyi és szegvárderekegyházi útvonalakat illetőleg Szegvár község közházánál, a f. évi június 8-án.

A Mindszent-derekegyházi, Mindszent-félegyházi és baks-pusztaféteri útvonalakat illetőleg Mindszent község közházánál, a f. évi június 9-én.

A vármegyei törvényhatósági bizottság f. évi 34. sz. határozatával, a közlekedési közutak hálózatába felvétetni rendelt derekegyháza-hód-mező-vásárhelyi útvonalat illetőleg, Derekegyháza község közházánál, a f. évi június 10-én.

A csongrád-majsi, csongrád-félegyházi, csongrád-budapesti és csongrád-teési útvonalakat illetőleg Csongrád község közházánál, a f. évi június 14-én.

A tápé-algyői, algyő-sándorfalvai és tápé-lelei útvonalakat illetőleg Tápé község közházánál, a f. évi június 16-án.

A horgos-szabadkai és horgos-kanizsai útvonalakat illetőleg Horgos község közházánál, a f. évi június 17-én.

A dorosma-halasi, dorosma-majsi, dorosma-horgosi útvonalakat illetőleg Dorosma község közházánál, a f. évi június 19-én.

Végül pedig a szeged-budapesti és kistelek-majsi útvonalakat illetőleg Kistelek község közházánál, a f. évi június 20-án.

Mind e helyszíni tárgyalások, a mondott időben és helyeken, mindenkor délelőtt 9 órákor fognak megtartatni.

Közegészség-ügyünk.

Franciaországban tudvalevőleg a közegészségügy kiváló gondozásban részesül. Vannak ott olyan intézmények, melyekről nekünk fogalmunk sincsen; s még is Pasztórnak az akadémiában tett azon nyilatkozatát kell feljegyeznünk: Kerestessék meg a kormány, hogy inkább kevesebb vasutat és monumentális épületet teremtsen és tegyen valamivel többet a közegészségügyért.

Ha Franciaországban, ahol minden ízben, lépten-nyomon újabb meg újabb intézményekkel találkozunk, ilyen felszólalások

történnék: veheti e bárki is rossz néven, hogy nálunk viszont, ahol eddigelé e tekintetben — az artézi kut felállítására óta — alig történt valami, valaki rá mer a mulasztásokra és hiányokra mutatni?

A járványos bajok folyton szedik áldozataikat, már allandóan meghonosultak, majd megszüntnek valamikor! Városi kórházunk sohasem felelt, — ma sem felel meg tökéletesen a kitűzött céljának; a megyei kórház eszméje, úgy látszik, el lett örökre temetve, artézi közfürdők tervezete a poros aktak között igen jól érzi magát, építési szabályrendeletünk még folyton vajudik, stb.

A mi kis haladást fel birunk mutatni, az is csak főleg van keresztülvéve, amennyiben a felsőpártot éveikkel cselölt egy gyógytárt engedélyeztünk, abból kifolyólag, a felsőpártiak kívánságát tekintetbe véve, egy új orvosi állást szerveztünk azon kötelezettséggel, hogy az új orvosnak ott kell laknia. Aztán ime, emulik egy év és az unjonnan, direktre erre a célra megválasztott orvos kötelezett székhelyétől ma is egy kilométer tavolságra lakik, mi bizonyára fölöttébb megkönyíti a gyors orvosi segély igénybe vehetőségét a derék felsőpártiak részéről.

Rendes egészségügyi viszonyok között, persze, elfeledjük mindezeket, de mikor majd újabb veszély fenyeget, és a miniszter a legszigorúbb rendelkezést kibocsátása által riaszt fel közönyösségünkkel, no, akkor van lőtámas, fejvesztett kapkodás, pénzparazás, minek végtére sem látszata, sem gyakorlati haszna nincsen.

Ha a közegészségügyet igazán szívünkön hordozzuk és tovább fejleszteni akarjuk, nem elég, hogy kolera-veszélykor feszítsük meg minden erőnket; hanem ellenkezőleg: mikor egyik oldalról sem vagyunk veszélyeztetve, tárgyaljuk higgadtan, nyugodtan a legsürgősebb teendőket és propagáljuk ezek keresztülvételét.

Sajnos, hogy a közegészségügyi bizottságon a legnagyobb indolencia vesz erőt, és a gyűléseken alig jelenik meg valaki, pedig elég gyéren tartanak; de ennek is meg van az oka, még pedig abban, hogy 3 év óta a bizottságnak 3 elnöke is volt, (ma egy sincsen), akiknek mindegyike egyszer elnököl.

Ha a bennünk helyezett bizalomnak megakarunk felelni: a bizottságot újra kell szervezni, a bizottsági tagoknál a fontos ügy iránt való érdeklődést fel kell ébreszteni és gyűléseket nemcsak veszély idején, hanem inkább rendes viszonyok közepett kell gyakrabban tartani. Mert legyenek az intéző körikk meggyőződve: hogy a kolera, vagy más ragályos baj, mint eddig, ezután sem fogja magát előre bejelenteni!

Ujdonságok.

Szentes, 1893. május 7.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tart, a f. hó 8-án, holnap délelőtt 9 órákor, a túl a kurcai tereben. A tárgysorozatra többféle városi számadás betérjesztése és a szabályrendeletileg szervezett szakosztályok és bizottságok újra alakítása van kitűzve.

— **Vasút-ügy.** A szentes-vásárhelyi vasút építése céljára vármegyénk által megajánlott összeg finanszírozása a napokban nyert végbefejezést azzal, hogy a jóváhagyott kölcsönkötvényt a kereskedelmiügyi minisztériumtól a vármegyére leérkezett. Ezzel egyidejűleg nyert kedvező megoldást az állami hozzájárulás két összegének konvertálása is a magyar kereskedelmi-banknál, úgy, hogy most már az építési tőkék folyóváltétele akadálytalanul lesz eszközölhető. A vasútépítés, a reá kedvező időjárás mellett szintén gyorsan halad előre. Mint értesülünk, a vásárhelyi kanyartól kiindulva a talp- és sín-lerakás már folyamatban van, sőt ez is annyira előreha-

ladt már, hogy az építés-vezetők e hét végére már Vasárhelytől Mindszentig drezinán remélik megtehetni az utat, tehát a szükséges építési anyag-szállítást (slipperck, sinek) továbbad már az épülő vonalon juttathatják helyére. E szerint, ha rendkívüli esélyek nem gátolják az építkezést előhaladásában, biztosra vehető, hogy az új vasútvonal, az őszi gabonaszállítás bekövetkezése előtt átadható lesz a forgalomnak, amint ez kívánatos is.

— **Adomány-gyűjtés.** Kelemen Béla dr., a tisztánimeni járás főszolgabírája, a saját járásában 61 frtot gyűjtött a gerjenyi vízkárosultak javára. Ugyane nemcs eóra egy Mágocson eszközölt gyűjtés 6 frtot eredményezett. A szép és nemcs cselekedet önmagában hordja legszebb jutalmát.

— **Kinevezések az 1896-iki orsz. kiállítás bizottságába.** Lukács Gyula kereskedelmiügyi miniszter, az 1896-ik évi millenniumi országos kiállítás Szeged-kerületi bizottságába kinevezte tagul Csató Zsigmond drt, vármegyénk alispánját, aki a kinevezési okmányt a f. hó 5-én kapta meg. A Szeged-kerületi bizottság elnöke, Kállay Albert főispán pedig, a maga részéről ugyane bizottságba még kinevezte városunkból Zsoldos Ferenc fakereskedőt, a szegedi kereskedelmi és iparkamra kültagját. Ez utóbbi kinevezési okmány — mint a szegedi lapokból értesülünk — most lesz elküldve.

— **Makacs kis világljáró.** A 14 éves Kreter Gyula, amilyen fiatal, mondhatni gyerek még, annyira tele van kis gyermekszive romantikus hajlammal, amelyek makacsul vonzzák ki a nagyvilágba az apai háztól. A napokban búcsútanul eltávozott már egyszer hazulról világljárni, vagy hogy talán Aradon lakó édesanyját felkeresni. Azonban, mint aki a földrajzzal nem igen áll barátságos lóban, Arad helyett a kis világtúró Cseptra, épp ellenkező oldalra tévedt, ahol a hatóság letartóztatta, majd hazaküldte Szentesre. Nyugtalan lelke-e, vagy a szökésért alkalmazott apai fenyték, ki tudná megmondani: e kettő közül mi úzte a tűnt újból ki a világba; elég az, hogy újból csak a kapuféltől véve búcsút, az apai háztól tegnap ismét eltűnt és eddig a rendőrség hiába kutatja, nyomozza a hollétét.

— **A mértékek.** A városi mértékhiteltesítő-hivatal megkeresést intézett a rendőrséghez, az úrmértékeknek városzerte leendő megvizsgálása és a hamis mértékek tulajdonosainak megbüntetésére tárgyában. A rendőrségnél látott adatok szerint, az eddig megéjtett vizsgálat két helyen konstalt ily hibás mértékeket.

— **Érettségi vizsgálatok.** A helybeli főgimnáziumban, a tankerületi kir. főigazgató intézkedése folytán, a nyolcadik osztály évrő vizsgálatra e hó 15. és 16-ára, az érettségi írásbeli dolgozatok elkészítése e hó 24., 25., 26., 27. és 29-ére, a szóbeli érettségi vizsgálatok június hó 20. és 21-ik napjaira lettek kitűzve.

— **Honvédek értekezlete.** A még életben levő 1848-49-iki honvédek értekezletet tartanak ma délelőtt 11 órákor a túl a kurcai városi tanácskozó tereben. A honvéd egyesületi elnökség ezúton is felkéri a honvédbajtársakat, hogy lehetőleg teljes számban szíveskedjenek megjelenni ez értekezleten.

— **Halálólas.** Juhász János városi birtoknyilvántartónak a f. hó 6-án, a hajnali órákban, hosszas szenvedés után bekövetkezett elhalalozásáról vesztünk gyászhiat. Az elhunyt, kinek temetése ma délután lesz a Kossuth-téri Hariss-házban levő lakásáról, — tartozunk neki ez elismeréssel — egyike volt a város legpontosabb és legszorgalmasabb tisztviselőinek. Halálát egyetlen leánygyermeké siratja és bizonyára a részvételő közönség nagyszáma fogja neki megadni a végtisztességet.

— **Bolondos időjárás.** Amilyen egyhangúan száraz, szeles volt az időjárás a lefolyt április hóban, épp oly szeszélyes fordult májusban, mintha csak most járná április bolondját. A mult hó vége és a f. hó meghozta ugyan a mindenki által oly óhajta várt esőt és e hó folytán alig volt még nap, amelyen meg nem szordulának az ég csatornái; — azonban hozott a f. hó hideg, szinte fagyos időjárását is, mely nem kevéssé tartja újból rettegésben a gazdaközönséget, hogy tönkreteszeli ami kis reményt az esőzések az idejé iránt már nyújtottak. És ez aggodalomra van is ok, ha tudjuk, hogy a szegvári és mindszenti határban olyan sűrű daruhullas volt tegnap délelőtt, hogy a dara olyik helyen 3—4 ujjnyi vastagon födte a földet, beborítván azt egészen télies fehér takaróval.

— **Tavaszi vigalmak.** A közeleddi pünkösdi ünnepe két kedélyes vigalommal biztatja a mulatni szeretőket. Az ünnep első napján tartja az iparos ifjak önképző-köre az ipartestületi ház termében, már előre jelzett műkedvelői előadását, amelynek színlapját a punkt más helyén közöljük, másodnapján pedig az evangélikus nőegylet tavaszi táncvigalma lesz, a túl a kurcai teremben. Mindkét vigalom jótékony-célra rendeztetik, az első fele részben a tűzkárosultak javára. A két vigalom rendezősége mindent elkövet az erkölcsi és anyagi siker érdekében, amely bizonyára nem is fog elmaradni.

— **Körözött egyének.** Rendőrségünk két egyént körözött, kik a helybeli városi kórházban gyógykezelést, illetőségük eddig megállapítható és rajtuk vagy hozzátartozóikon az ápolási díj megvehető nem volt. Ezek: **V e g s ő János** és **J e n e i Veronika.** Debrecenből pedig a törvényszék körözi **F á v o r Jánost**, kinek esetleges kipuhatólása iránt rendőrségünkhöz is érkezett hivatalos megkeresés.

— **Vásárok.** Körös-Ladányban a f. hó 10-én, a szomszédos Szegváron pedig a f. hó 13-án és 14-én lesz a tavaszi országos vásár.

* **Unicum permetező.** A számtalan meddő kísérletek után végre oly hazai gyártmányú peronospora-permetezőt állítottak elő, mely egy részt kiküszöböli a meglévő rendszerűeknek összes hibáit, másrészt munkaképesség, minőség és tartósságra nézve a legelső külföldi gyártmányokkal fényesen kiállta a versenyt. A komplikált légüst mely csüörtököt mond, ha a tartány behorpad, az Unicumnál teljesen hiányzik. A légüstös szisztémájú permetező, hogy be ne horpadjanak, túlságos erős vastartánnyal bírnak és így már üresen is nagyon nehezek, a legkisebb súlyuk 7 és 1 tized kiló, holott az »Unicum« permetezőnek erős és tartós, de rendkívül egyszerű szerkezete és könnyű vörösréz-tartánya lévén, tökéletesen felszerelve is bámulatos könnyű, csak 3 egy fél kiló súlyú. E kézzel fogható nagy előnyök révén az »Unicum« szőlőpermetező felülmulja az összes eddig létező hazai és külföldi gyártmányokat és méltán tüntett ki az első díjjal, arany éremmel az orsz. magyar kert. egyesület ezidei tavaszi kiállításán valamennyi belöldi és idegen versenyző permetezők közt. Az Unicum permetező kitűnőségét különben ama körülmény is bizonyítja, hogy Mautner Ödön ismert magkeskedőnk, ki a jelesebb vívmányokat, főleg hogy ha hazaiak, nagyon felkarolja, ezen szőlőpermetezőnek előadást jogát egész Európára kiterjedőleg megszerezte.

IPARISKOLAI ÉRTESETÉS.

Alólírott értesitem a tanonc-tartó iparos és kereskedő urakat, miszerint az iparos-tanoncok évi szigorlati, mint a mult évben, az idén is a rendes osztályokban fog megtartatni, jövő hó, az az június második felében. A záró-vizsga, kapcsolatban a tanonc-munkakiállítással, június hó utolsó vasárnapján, az az 25-én.

Ebből kifolyólag felhívom a t. iparos és kereskedő urakat, hogy tanoncaikat addig is az ipariskolába szorgalmasan járassák, a szigorlaton és záróvizsgán mulhatatlanul megjelenjenek, mert azok a tanoncok, kik megmen jelennek, az iskolai évről osztályzatot nem nyerhetnek, miáltal abba a kellemetlen helyzetbe jutnak,

hogy a kik a jövő évben felszabadulnak, erről az évről osztályzatot nem nyerhetnek.

Hogy mikor, mely napokon tartatnak meg a szigorlatok, később fogom a t. iparos és kereskedő uraknak tudomásukra juttatni.

Szentes, 1893. május 4.

Zsó János,
iparisk. igazgató.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetetlen kis leányunk, Erzsikének temetésén szíves megjelenésükkel feldalmukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez úton is hálás köszönetünket.

Szentes, 1893. évi május hó.

Simon Eduárd és neje.

Irodalom.

A legújabb és legkedveltebb szépirodalmi közlöny a »Képes Családi Lapok.« Az elterjedtség, melynek e lap örvend, legfényesebb bizonyítéka annak, hogy címének megfelelően a magyar családnak nélkülözhetetlen közlönyövé lett. Benne megtalálja a gyönyörködtetőt a hasznossal párosítva. Apollója a magyar nemzeti érületnek, terjesztője a finom izlésnek, sok kérdésben tanácsadó, mindenek fölött pedig gyönyörködtetőt oktat. Legutóbbi 19-ik száma ismét igen érdekes és változatos tartalommal jelent meg. A folyó közleménynek kívül különösen megemléstésre méltó Jeszenszky Ignác »Az ördög kútja« című népies rajza, mely minden túlzástól ment magyaros előadásával az e fajta termékek sikerültebbjei közé tartozik, továbbá egy igen tanulságos cikk a trachomás szembetegségről, dr. Ottava egyetemi magántanártól. A »Hölgyek Lapja« című melléklet a hölgyek speciális érdekeit igyekszik kielégíteni a divat körébe vágó közleményeivel és illusztrációival. Mindez mutatja, hogy a »Képes Családi Lapok« méltán megérdemlik azt a pártolást, amelyben a nagy közönségtől részesül. Ajánljuk olvasóinknak. Kiadóhivatal: Budapest, V., Nagykorona-utca 20. szám.

Jótékony célú műkedvelői előadás!

A „Szentesi iparos-ifjak Önképző-Köre“

1893. évi május 21-én, azaz pünkösdi első napján, saját helyiségében — az ipartestületi házban —

T Á N C V I G A L O M M A L
egybekötött jótékony célú
M Ū K E D V E L Ő I E L Ő A D Á S T

rendez.

M Ū S O R :

I.

MÉRT NEM HÁZASODIK MEG A SÓGOR?

Vígjáték I felvonásban. Irtá: Balázs Sándor.

Személyek:

Daru Márton Hollósy János.
Gergely, fivére Kádár Antal.
Ernesztina, Daru Márton neje Kálmán Juliska k. a.
Juli, szakácsnő Gyarmathi Juliska k. a.
(Történik a fővárosban. Idő: jelen.)

II.

A FOGADÁS.

Magánjelenet. Irtá: Hangay O. Előadja: Terjek Bálint.

III.

BESZÉLŐ BABA.

Vígjáték I felvonásban. Irtá: Murai Károly.

Személyek:

Olga Krecsmári Teruska k. a.
Gergő, Olga nagybátyja Rácz Zsigmond.
Józi Dömsödi Pal.
(Történik Olga szobájában. Idő: jelen.)

Kálmán Juliska, Krecsmári Teruska és Gyarmathi Juliska k. a.-ok a jótékony célra való tekintetből működnek közre.

Kedzete fél 8 órakor. — Előadás után tánc.

Beléltíjli: személyenkint 1 frt, családjegy 2 frt 50 kr.

A tisztajövedelem felérésében a tűzkárosultak eeglyezésére fordítottatik.

Jegyek előre válthatók: Szépe Károly és Csillag Armin urak üzleteiben, Konec Antal egyll. pénztárnoknál, a körhelyiségében a szolgánál; aznap este pedig a pénztárnál.

Felülízetések a jótékony célra köszönettel fogadhatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

K Ö Z G A Z D A S Á G .

Az eső és a vetések. Tegnapelőtt éjjel és tegnap reggel bekövetkezett országsszerte a hetek óta epedve várt lassú, tartós eső. A különböző vidékekről érkező tudósítások három, hat, sőt tíz órással szólnak, így többek között Dunántúlról, Nagy-Kanizsa, Siófok, Mohács stb. városokból, továbbá Balassa-Gyarmatról; Besztercebányáról, Nyitráról, Kassáról, Nyiregyházaról, Bajáról, stb. jeleznek esőt. — Esett Csehországban, Felső- és Alsó-Ausztriában is.

A takarmányhiány. Az ország nagy részében mutatkozó takarmányhiányon segített, a földmivélsügyi miniszter táviratilag felszólította a vármegyék főispánját, a melyek területén valószínűleg jelentékenyebb takarmánykészletek állanak rendelkezésre, hogy jelentsék be a készletek megközelítő nagyságát a végből, hogy a felesleg, a nagyobb takarmányhiányban szenvedő vármegyék területére elszállítható legyen. A földmivélsügyi miniszter továbbá vidékre való elszállítást is lehetővé teendő, az illető vármegyéknek szénasajtókat díjtalanul kész rendelkezésére bocsátani. Kapcsolatban áll ez intézkedés ama vasúti díjkezdézményekkel, a melyekről már megemlékeztünk.

Vasúti menetrend.

Budapest—k. szt.-márton—szentesi vonal.

Budapest—Szentes.

Budapestről indul 8 ó. 10 p. reggel, 10 ó. 00 perc éjjel. Szolnokra érkezik 11 ó. 00 perc délelőtt, 1 ó. 7 perc éjjel.

Szolnokról indul 11 ó. 22 perc délelőtt, 4 ó. 20 perc éjjel.

Szentesre érkezik 3 ó. 54 p. d. u., 8 ó. 15 p. reggel.

Szentes—Budapest.

Szentesről indul 6 ó. 5 p. reggel, 11 ó. 37 p. d. e. Szolnokra érkezik 10 ó. 00 perc d. e., 3 ó. 48 perc d. u.

Szolnokról indul 11 ó. 22 p. d. e., 4 ó. 20 p. d. u. Budapestre érkezik 1 ó. 20 perc d. u., 7 ó. 25 perc este.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátóffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a bekövetkező nyár folyamára, **mely elleni megörzés végett** — jutányos ár mellett — elvállalok mindenféle téli ruhaneműeket, városi és utazó-bundákat, szőnyegeket, sapkákat, karmantyúkat (muffok) stb.

A tiszta és szakszerű gondozásért kezeskedem.

Szentes, 1893. május 7.

Kiváló tisztelettel

Borbély László,
német szűcs.

Lakásom:

I. t. 252. sz. a., Kanász Nagy Antal úr házában.

Szathmáry Lajos

I. tized 190. számú felsőpiac-útcai házában egy üzlethelyiség a f. évi június 1-től bérbeadó. Értekezhetni ugyanott, a tulajdonossal. 1—3

Föld-haszonbérlet.

A derekegyházi uradalomhoz tartozó **Kenyere birtokrész május hó 28-án** tartandó nyilvános árverésen, a többet ígérőnek **hosszabb időre, kisebb részletekben haszonbérbe fog kiadni.** Haszonbéri föltételek meg tudhatók **Derekegyházán, a tisztartósnágnál.**

3—1 **Derekegyházi uradalom.**

Meghívó.

A „Gazdák és Iparosok átl. Hitelszövetkezete” szentesi ügyvivősege
az 1893. május 14-én azaz vasárnap d. e. 10 órakor
 az ipartestület nagy-termében értekezletet tart, melyre a t. részvényes tag urak ezennel meghivatnak.

Tisztelettel:
Szöke István,
 elnök.

Az értekezlet tárgyai:

- 1) Az 1893-ik év március 19-én tartott értekezletből kifolyólag tett határozatra, a t. Igazgatóság határozata kihirdetése és ebben további intézkedés megállapítása.
- 2) 4 kezelő és 3 ellenőrző pót bizottsági tag választása.
- 3) Jegyzőkönyv hitelesítésre két tag választása.

Egy jó karban levő Marsall-féle
8 lóerejű gőzgep, cseplővel együtt,
 úgy szintén
egy jó üzemű gőzmalom
 2 pár kőre, 8 lóerejű géppel szabad
 kézből eladó.
 Ertekezhetni **Bakay Péter** föld-
 birtokosnál, **Pusztaszent-Tornyan,**
 Békés-Bánfalva mellett. 3—1

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, hogy a

„Négy hetes”-hez címzett vendéglőben

(Pál Sámuel-féle házban) kitűnő italok kaphatók, u. m.: kis-üstön főtt barack-, törköly-, seprő- és szilva-pálinka; csongrádi, erdélyi és magyarádi asztali borok; Dréher-féle (kőbányai) korona-sör, poharanként 10 kr-ával kimérve.

Úgyszintén ajánlom kitűnő magyar konyhámat, olcsó ár és pontos kiszolgálás mellett.

Számos látogatást kérve, maradtam Szentesen, 1893. április hó.

kiváló tisztelettel:

Panyiti György,
 vendéglős.

3—3

A legjobb tortákat, süteményeket, lakomákra, keresztelésekre jutányos árban készít
Bencz Gyula, cukrász.
 Lakása: Dósai György úr házában.
 III. t. 9-ik szám.

Zuckermann Ignác

III. tized 125-ik számú (Nyiry Sándor vas-kereskedő úr üzlete átellenében levő) házában

egy útcái lakás, üzlethelyiséggel

vagy a nélkül is kiadó esetleg eladó. Ertekezhetni a tulajdonossal. 19

Lakhely-változtatás.

Alólírott tisztelettel tudatom a nagyérdemű hölgyközönséggel, hogy lakásomat az I. tized 5. szám alatt, a Kurca-soron levő Farkas Benedek-féle házba helyeztem át, a posta-épület közelében.

Kérem a m. tisztelt hölgyeket, hogy — miként eddig — ezután is keressenek fel bencs megrendeléseikkel és tiszteljenek meg bizalmukkal, biztosítom, hogy főgondom leend mindenkor b. megrendelőim igényeit pontos és gyors kiszolgálással, valamint mérsékelt áráimmal kielégíteni.

Magamat ujjalag nagybecsű pártfogásukba ajánlván, vagyok

Szentesen, 1893. április hó.

tisztelettel

Zsoldos János,
 nőszabó.

3—3

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetnek az ev. reform. egyházközönség azon tagjai, kik a folyó évi egyházi adójuknak felét ez ideig be nem fizették, hogy azt **május hó 15-éig** annyival inkább befizetni igyekezzenek, mert az ezen időn túl fizetéstől félvévi kamattal fog bevétenni.

KRISTÓ NAGY ISTVÁN,
 főgondnok.

2—2

A Budapesti Bankkegyesület r.-t.

Erzsébet-tér 19. sz.

Részvénytőke 3 millió forint.

Általános tartalékalap 600.000 ft.

10—4

Elfogad

B E T É T K E T
 takarékpénztári könyvecskékre, pénztári utalványokra, chek számlára

4%₀

kamat mellett, minden levonás nélkül, leszámítol váltókat, ad jelzálogkölcsondókat első és második helyre, vesz és elad értékpapirokat, melyekre előleget ad, kibocsát sorsjegykönyvecskéket, elvállal tőzsdei megbízásokat a budapesti és külföldi tőzsdéknél végbereszeres tőkebefektetésre alkalmas értékpapirokat a legjutányosabb feltételek mellett.

Kérdézősködre szivesen szolgálunk felvilágosítással.

161.893. sz. min. bizt.

Hirdetmény.

A Csongrád—Sövényházi ármentesítő- és belviz-szabályozó társulat képviselőiben értesítem az érterületen fekvő épületek birtokosait, hogy az 1884. évi XIV. t.-cikk 15-ik §-a alapján az ármentesítés terheizhez való hozzájárulásra kötelezett épületekre nézve, a terheltetés feltételeit magában foglaló általános terv s ennek alapján az egyenkénti teher kivetési javaslat elkészülvén, ezen munkálatok minden községre nézve külön-külön, az illető község közházánál folyó hó 10-ik napjától számítva 15 napon át közszemlére lesznek kitéve.

Figyelmeztetem az érdekelt épület-tulajdonosokat, hogy a mennyiben a kivetés módjára vagy összegére nézve észrevételeik volnának, azokra vonatkozó nyilatkozataikat a közvetítésre felhívott községi előjárásagoknál vagy közvetlenül a társulati hivatalnál (Szeged fekete-sas-útca 19-ik szám) a fentebbi napok alatt benyújthatják. — A tett felszólamlások a kivetési javaslat kapcsában az idézett törvényszakasz értelmében végeldöntésre hivatott felső hatósághoz fognak felterjeszteni.

A felszólamlás elmulasztása a javaslat iránt való megnyugvásul fog vétetni.

Szeged, 1892. évi május hó 1-én

KÁLLAY ALBERT,
 miniszteri biztos.

SCHLICK

-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCI-ÚT.
 Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-ÚTCA 14. — Fiók-raktár KEREPESI-ÚT 77

Gőz- és járgánycseplő-és üleletek
 számos első díjakkal kitüntetett

18 - 9

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasú ekék, mélyítő- és egytetemes aczél-ekék, eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egy vasú ekék, talajmivelő-eszközök, valamint

Schlick-féle szab. HALADAS' sorbavetőgépek.
 Takarmánykészítő gépek, darálóok, orlómalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo-gépek, szállító mezeli vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. ≡ Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Minden újságolvasónak nélkülözhetlen!

A legújabb teljes magyar

LEXIKON

Az Athenaeum KÉZILEXIKONA

A tudományok enciklopédiája
különös tekintettel Magyarországra.

Szakértői közreműködésével szerkeszti

KÉT KÖTET.

Dr. Acsády Ignác,
a magy. tud. akad. lev. tagja.

KÉT KÖTET.

Kilencvenhat térképpel, színes és fekete műlappal és táblázattal.
Ára fűzve 12 frt. — Két díszes és erős félbörkötésben 16 frt

➔ A Kézi Lexikon ➔

beosztása s iránya teljesen a magyar közönség szükségletéhez van mérve.

A Kézi Lexikon Helységnevtárt. Irók nevtárát stb. teljesen pótol.

➔ A Kézi Lexikon ➔

a német Conversations-Lexikonoknak nélkülözhetlen magyar kiegészítését képezi.

➔ A Kézi Lexikon ➔

3840 hasáb szöveget, 32 térképet, 16 színes mellékletet, 34 kétoldalú fekete képtáblát és 14 táblázatot tartalmaz.

A Kézi Lexikon minden hazai könyvkereskedésben kapható.

➔ A Kézi Lexikont ➔

2-2

Stark Nándor könyvkereskedése 1 forintos havi részletre is szállítja.

Megtekinthető Stark Nándor könyv- papír- és zeneműkereskedésében a Kass-kávéházzal szemben.

Csak

az illető, aki bevásárlásánál a „Horgo y” gyárjegyre ügyel, biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást.

A Pain-Expeller

„Horgonynyal” legjobb eredményre alkalmazható csúsz, hátfájdalom, fejfájás, koszvény, csípőfájdalom, tagszagadás és meghűlések ellen; gyakran már egy beadózás elegendő a fájdalmak enyhítésére. — Minden áru a gyárjeggyel, a

„Horgonynyal”

el van látva és ez után könnyen felismerhető. Mithogy ezen kitűnő háziserajd minden minden gyógyszerben 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter féle Horgony-Pain-Expeller

valódi.

Hirdetmény.

A Szentes-Vidéki Takarékpénztár közhírré teszi, miszerint

f. évi május hó 1-től
jelzálog-bekebelezés mellett
10—15 évi lejáratú kölcsönököt

nyújt, mely kölcsönök félévi törlesztéseiben kamat és tőketörlesztés is bentfoglaltatik.

Ezen körülményre azzal hívja fel az érdeklődők figyelmét, miszerint ezen kölcsönök megnyerése és törlesztése tekintetében az intézet tiszttségénél bővebb felvilágosítás szerezhető.

Szentes, 1893. ápril 24.

SZENTES-VIDÉKI
TAKARÉK-PÉNZTÁR.

3-3

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelemze a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatása alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételt eszközi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichbergi, tödöbajozsban**, különösen **tüdővérzések**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használatk.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiben, különösen a leglátogatottabb **Görberdoriban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navrátil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Eamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredményre alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyzervek** általános huroc bántalmainál.

➔ Mint ivóvíz ➔

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Edeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítóvállalat.
Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerboltban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Eredeti párisi
GUMMI és HALHÓLYAG

utólérhetlenül kitűnő minőségűben, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt tucatlja. Pontos szét-
küldés teljes diskreció mellett, mindenfelé.

Reif J. Specialista által, Bécs,

IV. Margarethenstrasse 7.

a legjobb hírben álló e nemű cégnek císoje. Legjobb és legszolidabb kiszolgálás. Kimerítő
árjegyzék ingyen, bérmentve és zart borítékban. 26—17

Vándorló minták magánfelek részére díjtalanul és bérmentve.

Eddig soha nem létezett gazdag tartalmú minta-könyvek szabóknak bérmentve. Nem adok méterenként 2 1/2, vagy 3 1/2 frt engedményt, ajándékokat sem a szabóknak, ahogy ez a konkurrenca mellett, a ruhakészítők rovására rendszeren történik, hanem csupán határozott, szabott árakra dolgozom, hogy magánfelek is jól és olcsón vásárolhassanak.

Óva is intek mindenkit a konkurrenca kettős számítású árengedmény-leveleitől.

Öltözék-szövetek

peruvien és dosting a magas klerus, előírás szerinti szövetek a cs és kir tisztviselői egyenruhákhoz, ugyisint veteránok, tüzoltők, tornászok és inas-egyenruhákhoz, tekeasztal és játékasztal-szövetek, kocsi-áthúzatok, Loden, vízhatlan is, vadász-kabátokhoz, mosó-szövetek, utazó-plédek 4-14 frtig stb.

Aki jutányos, tisztességes, tartós, tiszta gyapjúsövetet és nem olcsó rongyot akar vásárolni, mely a szabó bérre sem érdemes, az forduljon

Stikarófszky Jánoshoz Brűnbnben (Az osztrák Manchester)

a legnagyobb szövetraktárhoz 1/2 millió frt értékben.

Hogy üzletem nagyságát és szolgáltatásomat érzékítem, kijelentem, hogy kezembem egyesül **EUROPA LEGNAGYOBBSZÖVETKIVITELÉ**, kamagari gyártás, szabókellekek és egy nagy könyvkötészet saját céljaira. Hogy minderről meggyőződjenek, meghívom a t. közönséget, hogy ha erre alkalma van, előrusító-raktáram nagyszerű helyiségeit, melyekben 150 ember foglalkozik, megtekintse.

Szétküldés csakis utánvétellel.

Levelézés német, cseh, magyar, lengyel, olasz, francia és angol nyelven.

Sarg orvos-rendőrileg megvizsgált

KALODONTJA (a fogak szépsége) el van ismerve nélkülözhetetlen fogtisztító szernek.

KALODONTJA illatosan üdítő és igen praktikus szer az úton.

KALODONTJA olva-kodni kell a külső kiállításra a valódihoz teljesen hasonlón, értéketelen utánzásoktól.

KALODONTJA kényelmes kiállítás-módja, olcsósága és a használatnál megóvható tisztasága folytán az udvaránál, a főmelegnél épp úgy, mint a leggyeszorúbb polgárházban is található.

KALODONTJA Kapható mindenütt

KALODONTJA Ára: 35 kr.

KALODONTJA A legmagasabb köröktől eredő köszönő-iratok vannak minden darabhoz mellékelve.

KALODONTJA 44-25

Mária zelli Gyomorcepppek

meggyeszen hatnak gyomor bajoknál, nélkülsőhatóan és általános ismeretes házi és népszerű.

A gyomor-betegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgöngyöség, búcsú lehellet, teltségérzés, savanyú felbőgörgés, hasmenés, gyomorfájdás, feletéges nyálkázás, széklet, sárgaság, uduor és hányás, gyomorgöngyös, a búcsú.

Hathatos gyomorszernek bizonyult feljarsánál, a meenyviben ez a gyomortól származott, gyomort.berhőcsővel érkezőkkel és itakókkal, gúlszák, májgöngyös és kámorhócia ná.

Emellett hatoknál a **Mária zelli gyomorcepppek** ávok óta kitüntetések bizonyították, a mit száz mg száz bizonyították. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 30 kr., nagy üveg 4 a 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Főraktár: Jozsef gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A véletlenek és alkalmi ritzesen tessék megtekinteni!! Csak oly csempéket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: "Valódiságát bizonyítom".

A Mária zelli gyomorcepppek valódián kaphatók

Kapható: Szentesen Várady Lajos, Podbradszky F. K.-Sz.-Mártonban Szilárdi Károly és Remety Dező gyógyszerész uraknál. 43-25

10-3

Legjobb védőszer
Járványos betegségek ellen!
Előmozdítja az emésztést.

Regedéi
SAVANYÚVIZ

Budapestben, V., Lipót-körút 21/a.
Igazgatóság: Radein-fürdőben (Styria).
A köhögési ingeret enyhíti.

Olcsó árak.
Leírások ingyen.

Szükségké
gyógyos savanyú viz
Legjobb
arattal a széklet

Főraktár:

Korcsma-bérlet. Özv. Lövy Sámuelné IV. tized 135. számú házában egy korcsma-üzletnek való helyiség, az összes korcsmai berendezéssel együtt, több évre azonnal haszonbérbe kiadó.

12-10

A ki nem akarja, hogy ilyenféle hirdetésre használják fel a fejét, too bad u ki szép süpörénél

bajuszt,
és telt szájját akar, az használja a dr. FAUCHI-féle **svájci haj-elixirt.**

Ezen hajnövekedés szer, mely régóta megszinteti a hajjalást, határozott bizony sikert a pénz visszafizetésével kezelték.

Ára: 1 nagy tégely 2 frt, 1 kis tégely 1 frt 20 kr. Kapható a **svájci Haj-Elixir** magyarországi főraktárában **BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 8.**

Széküldés vidékre az összegnek készpénzben vagy levélbélvénben előre való beküldése esetén bárhova bérmentve és teljes titoktartás mellett, vagy pedig utánvétellel bérmentetlenül.

15-3

Elismert legtisztább alkalikus

KRONDORFI SAVANYUVIZ

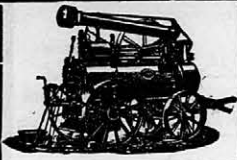
Asztali- és gyógy-viz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír köhögés és rekedtségénél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.

Borral vegyítve felséges ital.

Kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Magyarországi főraktár:
Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9. sz.

Gőzcséplésre legjobban ajánljuk

saját gyártmányu kitünő

GŐZMOZGONYAINKAT és GŐZCSÉPLŐGÉPEINKET

kifogástalan szerkezetért és munkáért, tökéletes kicséplésért és valamennyi gabonafajnak teljesen piacképes tisztításáért a legnagyobb munkaképesség mellett teljes felelősséget vállalunk. — Valamennyi gépünk igen célszerű biztonsági készülékkel, jelentékenyen meghosszabbított szalmarézokkal, szabadalmazott zsáktartó készülékkel, a mozgonyok eltörhetlen vízmotató üveggel, tartalék kézi szivattyúval, kemény fel- és leeresztő készülékkel, puskázott gőzhengerrel, önműködő hengerolajozó szivattyúval, dörzsfékek stb. vannak ellátva. A kazán 6 légköri szabályos nyomásra készült.

Kitünő bizonyítványok, rendkívül olcsó árak. — Kimerítő ajánlatokkal készséggel szolgál:

UMRATH és TÁRSA mezőgazdasági gépgyára
Budapest, Váci-körút 60. szám.

Kézi és járgányos cséplőgépek, rosták és mindennemű gazdasági gépek nagy választékban.

A gépek megrendelhetők Szánthó János úr által is, Szentesen.

P SERHOFER J.-féle

— Gyógyszertár —

12-13

BÉCSBEN, I. KER. SINGERSTRASSE 15. sz. a., „zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacok, ezelőtt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csak-ugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat érzészeresen be nem volna találhatók.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertől ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kölika, vörtelevél, aranyér, béléltelenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérésgényiség s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó f-fájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egész-égük visszanyerése folytán hoztak intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1838. október 22-én.

Tekintetes úr!

Alulírott kéri, hogy felette hasznos és kitünő vértisztító labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flódnik mellett, 1837. szept. hó 12-én.

Tekintetes úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatreméltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knifcz Teréz.

Bács-Ujhely, 1837. november 9-én.

Mélyen tisztelt úr!

A legfőbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagyném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondtam, midőn véletlenül egy dobozt kaptam az Ön kitünő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használatára folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel

Weinczettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1839. márcz. 27-én.

Tekintetes úr!

Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, ahol csak alkalom nyílik, legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerint használására Ön ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

T. úr!

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilázia, 1838. okt. 8-án.

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorhajót, mely engem 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legfőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany biradalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacost tartalmazó doboz ára 2 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentelen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

A fenti különlegességek kaphatók Török József gyógyszerész úrnál, Budapesten, Király-útca 12. szám.